

عنوان مقاله:

پژوهشی در باب تاملات معناشناختی عینالقضات همدانی

محل انتشار:

دو فصلنامه ادب فارسی، دوره 6، شماره 2 (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 19

نویسنده:

مسعود آنگونه جونقانی - استادیار گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه اصفهان

خلاصه مقاله:

موضوع معناشناسی و تبیین رابطه «لفظ» و «معنا» همواره در اندیشه عرفانی مطرح بوده است؛ البته در همین زمینه، مفسران و بلاغیون نیز هریک به شیوه خاص خود به استقبال موضوع رفته و از جایگاه خود مباحث مهمی در این باره مطرح کرده‌اند، اما در ساحت عرفان، معناشناسی متلازم با طرز تفکر ویژه عرفانی است و از علل و اسباب نظری خاصی برخوردار است. در این میان، آثار عینالقضات و شیوه طرح موضوع در این آثار از اهمیت بسیاری برخوردار است. به همین دلیل، پژوهش حاضر با اتخاذ رویکرد درونمتنی، آثار عینالقضات را از این چشم‌انداز کاویده است. بر این اساس، تاملات معناشناختی عینالقضات ذیل هفت عنوان بررسی شده است: ۱- لفظ و اصول وضع آن؛ ۲- فرم بیان و ماده بیان؛ ۳- معنای اصطلاحی و معنای حقیقی؛ ۴- تکرر لفظی و تکرر معنایی؛ ۵- اطلاق حقیقی و اطلاق مجازی؛ ۶- تمایز لفظی و تمایز معنوی و ۷- مسما در غیاب اسم. در پایان مشخص میشود که عینالقضات در تاملات معناشناختی خود، متأثر از نظریه وجودی و معرفتی عرفانی است و تلقی وی درباره حقیقت و ساختار سلسله‌مراتبی آن، منتهی به این شده است که معنی را بر شکل ارج نهد و مقدم بدارد.

کلمات کلیدی:

عینالقضات، لفظ، معنا، اطلاق حقیقی، اطلاق مجازی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1200173>

